

తానొకటితలిస్తే...

జనశ్రీ లీసింగ్ యువకుడుగా ఉన్న రోజులలో, 'హువా' పర్యటాలలో వేటాడుతూ ఉండేవాడు. లీసింగ్ రూపవంతుడు, పొడగరి. అందరితో స్నేహభావంతో మెలిగేవాడు. అందుకని అందరూ అతనిని ప్రేమతో చూచేవారు. ఒక్కొక్కసారి ఎప్పుడయినా అతడు వేటలోమునిగి, పట్టణానికి తిరిగివెళ్ళలేకపోతే, ఆ పర్యటాల నమిషాపంలో ఉన్న ఒక గ్రామ పెద్ద అతనికి సంతోషికరమైన భోజనం, పడక సాకర్యాలు ఏర్పాటు చేసేవాడు. ఆవిధంగావారిద్దరూ ఆప్త మిత్రులయినారు.

ఒకరోజున వేటాడుతూ ఉండగా లీ ఒక పెద్ద లేళ్ళ మంద బాడలను చూచాడు. లీ, మంచిగుట్టుపురాతు. ఆ లేళ్ళబాడనుబట్టి అతడు మిట్ట పల్లాల్ని దాటుకుంటూ త్వరితంగా వెళ్ళున్నాడు. అప్పుడప్పుడు పొర పాటున గొట్టెలబాడలనుబట్టి దారి తప్పి పోసాగాడు. అయిదువందల గజాల దూరంలో ఏమి కదులు తున్నా అతడుచూడగలడు. కాని ఆనాడు ఆ లేళ్ళు ఎలాగో అతనిదృష్టి పంపించుచు తప్పించుకొని పోయినాయి. అయితే లక్ష్యం సాధించకుండా మధ్యలో విడిచేరకంకాదు కనుక పర్యటం తర్వాత పర్యటం పాటుతూ లీ ముందుకు పోతూనే ఉన్నాడు. నాలుగు ప్రక్కలా బాగా

చీకటి అలుముకున్నది. చివరికి లీ విసుగుపుట్టి వెనుతిరిగిపోదామని అనుకున్నాడు. కాని తీరాచూస్తే అతడున్న ప్రదేశం అపరిచితమైనది కావటంచేత తిరిగి వెళ్ళటం సాధ్య పడలేదు. లీసింగుకు ఏమి చేయాలో తోచలేదు. ఇంతలో ఎదురుగా ఉన్న ఒక పర్యట శిఖరమునుండి ఒక దీపం ప్రకాశిస్తూ ఉండటం అతడు గమనించాడు. అతనికి ఉత్సాహం కలిగింది. అరగంట సేపటిలో అక్కడికి చేరుకోవచ్చు, ఆనాటికి అక్కడ

మొ. యు. చె

బన చేయవచ్చునని లీ అనుకున్నాడు. ఆదిశగా ప్రయాణించి అతడు తెల్లని ఉన్నత ప్రాకారం దాటి ఎత్తని ద్వారంగల ఒక భవనం ముందుకు చేరుకున్నాడు. తలుపు తట్టి నిలబడ్డాడు.

కొంతసేపయిన తరువాత, ఒక భృత్యుడు వచ్చి ద్వారం తెరిచాడు. లీ తన సంగతి చెప్పి, ఆ రాత్రికి ఆతిథ్యం ఇవ్వవలసిందని ప్రార్థించాడు. ఆ భృత్యుడు లోనికి వెళ్ళి యజమాను రాలితో చెప్పి, ఆమె అనుమతి తిసుకొని లీని లోపలికి తీసుకొని వెళ్ళాడు. వెళ్ళా అతడు ఇలా చెప్పాడు. "భవనంలో యజమానురాలు ఒక్క శ్రేణి ఉన్నారు. మరెవ్వరూ లేరు. మొదట ఆమె మీరు లోనికి రావటానికి సమ్మతించలేదు. కాని

మీరు దారి తప్పి పోయినట్లు తెలిసిన పిదప తమకీ రాత్రికి ఒక గది ప్రత్యేకం చేయడానికి ఒప్పుకున్నారు."

లీని అతడు అందంగా అలంకరించబడిన ఒక హాలులోకి తీసుకు వెళ్ళాడు. మణిదీపాలు బంగారు పాత్రలు మొదలయిన వాటితో ఆహాలు చాలా సుందరంగా ఉన్నది. లీ అక్కడికి వెళ్ళగానే ఒక పరిచారిక వచ్చి యజమానురాలు వస్తున్నదని తెలియపరిచింది.

యజమానురాలు నిరాడంబరమైన దుస్తులు వేసుకొని ఉన్నది ఆమెలో రాజనం మూర్తి భవించింది. లీ ఆమెకు నమస్కరించి, పిలవకుండానే తాను వచ్చినందుకు క్షమాపణ చెప్పుకున్నాడు. ఆమె ఇలా చెప్పింది "ఈ రాత్రి నాకు మారులు ఇంటివద్ద లేరు. సాధారణంగా ఇటువంటి సమయంలో నేను అతిథులను స్వీకరించను. కాని దాని తప్పివచ్చిన మిమ్మల్ని ఈ రాత్రి సమయంలో విడిచిపెట్టటానికి నాకు మనసాప్పలేదు." త్రాసులో వేసి తూచినట్లు, నిశ్చలతతో ఈ రెండు ముక్కలు ఆమె చెప్పింది. ఆమె ఆజ్ఞ ప్రకారం లీకి శ్రేష్ఠమైన భోజనం వడ్డించారు. భోజన మైనపిమ్మట, లీ ఆమెకు కృతజ్ఞత తెలిపాడు. ఆమె ప్రత్యభి వందనం చేసి మృదువుగా అతనితో అన్నది. "మా భవనంలో రాత్రి పూట బాగా గోలగా ఉంటుంది.

మీకేమీ అభ్యంతరం లేదనుకుంటాను.”

లీ ఆశ్చర్యంతో కళ్లు పెద్దవిచేసి చూశాడు. ఆమె ఇంకా ఇలా చెప్పింది. “నా కుమారులు మామూలుగా అర్థరాత్రివేళవస్తారు. చాలా గోలచేస్తారు. మీరు అనవసరంగా భయపడకుండా ఉండటానికి గాను మీకు ముందుగా చెప్పతున్నాను.” లీకి ఆమె కుమారులను గురించి అడగాలనిపించినా, అంతగా తనకు సంబంధించని వాటిని గురించి అడగరాదని అనుకున్నాడు.

లీ తనకు ఇచ్చిన గదిలో వెచ్చగా చదుకున్నాడు. వేటాడి, అలసిపోయి ఉన్న అతనికి అలాపడుకుంటే ఎంతో హాయి అనిపించింది. కాని మనుష్యులు ఎవ్వరూ లేని అక్కడ తనకు ఆతిథ్యము ఇచ్చినవారు ఎందుకు ఉన్నారో, వారెవరో, అర్థరాత్రివేళ వచ్చి గోలచేసే ఆమె కొడుకులు ఎలా ఉంటారో తెలుసుకోవాలని అతనికి చాలా కుతూహలం కలిగింది. అందుచేత, ఆహారం కొరకు పొంది ఉన్న వన్యమృగంలాగా నిశ్చలంగా పండుకొని పంజరుగుతుండో చూడాలని ఆలోచిస్తున్నాడు.

అర్థరాత్రివేళ ఎవరో తలుపు గట్టిగా కొట్టిన చప్పుడైంది. నౌకరు తలుపుతీసి ఎవరితోనో మాట్లాడి యజమానురాలి వద్దకు వచ్చాడు. “అమ్మగారూ! ఇప్పుడు ఒకవార్తా హరుడు ఈ లేఖితసుకొని వచ్చాడు. ఈవర్సత పరిసరాలచుట్టు ప్రక్కల పడుమైళ్ళవరకు వర్షం కురిపించవలసిందిగా పెద్దబాలుగారికి ఆజ్ఞ అయింది. తెల్లవారేసరికి వర్షం ఆగిపోవాలి. పంటలు పాడయిపోకూడదు.”

యజమానురాలు భయపడింది. “నేనిప్పుడేమి చేయగలను? కొడుకు లిద్దరూ చాలా దూరంలో ఉన్నారు. వారికి కబురు అందేవ్యవధానం కూడా ఉండదు.”

“అతిథిని పంపకూడదా? అతడు మంచిబలవంతుడు. వేటగాడు, బాగా స్వారీచేయగలడు.” అని పరిచారిక చెప్పింది. ఆమె సంతోషంతో లీ వద్దకు వచ్చిపిలిచింది. లీ తన గది విడిచి చావడిలోనికి వచ్చాడు. యజమానురాలు అత్రుతతో అతనికి వివరించింది. “మీరిప్పుడు బసచేసినది భూతాల నివాసం. తెల్లవారేవరకు వర్షం కురిపించవలసిందిగా స్వర్గంనుండి ఆజ్ఞ వచ్చింది. నాకుమారులిద్దరూ కార్యంతరం వైన వేలకొద్ది మైళ్లలో ఉన్నారు. వారికి వార్తపంపే వ్యవధిలేదు. మీరు పూనుకొని మమ్మల్ని గట్టికించకపోతే నా కుమారులు శిక్షా పాత్రులవుతారు.”

ఈ అపూర్వమైన ప్రార్థన వినేసరికి లీ ఆశ్చర్యభరితుడైనాడు. యజమానురాలు జీనువేసిన ఒక నల్లని గుఱ్ఱాన్ని తెప్పించింది. వర్షపు నీరు ఉన్న ఒక చిన్న నీసా ఇచ్చింది. ఆ నీసాను జీనుముందు కట్టమని చెప్పింది. “ఇది ఆకాశంలో విహరించే గుఱ్ఱం. కళ్ళాన్ని వదులుగా వుచ్చుకొని, దాని ఇష్టంవచ్చిన చోటికి వెళ్ళనివ్వండి. ఎక్కడికి వెళ్ళాలో దానికి తెలుసు. అది గిట్టలు కదిలించి తట్టినప్పుడెల్లా మీరు ఈ నీసా తీసుకొని ఒక చుక్క దాని జాలుమీద చల్లండి. కాని ఎక్కువగా పడకుండా మాత్రం జాగ్రత్తగా చూడండి.”

లీ ఆ అశ్వాన్ని అధిరోహించి

బయలుదేరాడు. దాని నిబ్బరానికి వేగానికి ఆశ్చర్యం కలిగింది అతనికి. ఆ గుఱ్ఱం అతనిని మేఘాలలో తీసుకొని పోతున్నది. శీతలవాయువులు ప్రసరిస్తున్నాయి. యజమానురాలు చెప్పినట్లు చేయసాగాడు. కొద్దిసేపట్లో అతడు మామూలుగా రాత్రిపూట ఆగుతూఉండే గ్రామానికి వచ్చాడు. లీ ఇలా ఆలోచించాడు. “ఆ గ్రామం పెద్ద నాకు ఎంతో సహాయం చేస్తున్నాడు. వాళ్ల వైరులు నిన్ను చూస్తే ఎండిపోయి ఉన్నాయి. కంకులన్నీ కాటుకేసి పోయినాయి. నాచేతిలో ఇప్పుడు వర్షం కురిపించే శక్తి ఉన్నది కనుక బాగా వర్షం కురిపిస్తాను.” లీ అక్కడ ఇరవై చుక్కలు చిలకరించి అక్కడ కుంభవృష్టి కురవటంచూసి సంతోషించాడు. తన పనిపూర్తి కాగానే అతడు భూత నివాసానికి చేరుకున్నాడు. అతడు వెళ్ళేసరికి, చావడిలో కూర్చోని యజమానురాలు విలపిస్తున్నది. “అయ్యో! ఎంత ఘోరమైన అపరాధం చేశారు మీరు? నేను చెప్పినట్లు కాక నీసాలో నగం వైగానీరు చల్లి వచ్చినట్లున్నారు. మీరు ఒకచుక్క నీరు చల్లితే భూమిపై ఒక అడుగు వర్షం కురుస్తుంది. ఒకరాత్రి, 20 అడుగుల వర్షంపడితే ఆ గ్రామం ఈ పాటికి వరదలలో కొట్టుకొని పోయి ఉంటుంది. ఎంతనష్టం? స్వర్గానికి దీనిని గురించి ఫిర్యాదు వెళ్లుతుంది. ఈ విపత్తుకి నా కుమారులు బాధ్యత వహించవలసి ఉంటుంది.” లీకి చాలా సిగ్గువేసింది. కాని ఇప్పుడు ఎంత అనుకున్నంతమాత్రం ఏమి ప్రయోజనం ఉంటుంది? ఆమె ఇంకా

(49-వ పేజీ చూడండి)

తానొకటితలిస్తే....

(47-వ పేజీ తరువాయి)

ఇలా అన్నది. "మీకు ఈసంగతి తెలియక పోవటంవలన పొరపాలు చేశారు. కాని నా కుమారులు భవనానికి చేరుకునే వేళకు, మీరిక్కడ ఉండటం మీకు మంచిదికాదు. తక్షణం ఇక్కడినుంచి వెళ్లిపోండి."

లీ అక్కడనుంచి వెళ్ళిపోవటానికి సంసిద్ధమైనాడు. అప్పటికే అగణోదయం కావస్తున్నది. అక్కడనుంచి అంత తేలికగా బయట ప్రవేశమైతే అతడు సంతోషించాడు. వెళ్ళిపోయేముందు భవనం యజమానురాలు, అతనివద్దకువచ్చి ఆరాత్రి అతనికి శ్రమ ఇచ్చినందుకు ప్రతిఫలం ఇవ్వదలిచినట్లు చెప్పింది. లీ ఆశ్చర్యపోయినాడు. ఆమెతో ఇద్దరు సేవకులు ఉన్నారు. వారినిద్దరినీ కాని, ఒకరినిగాని ఎన్నుకోమని ఆమెకోరింది. ఒకడు సాధువుగా కరుణా మయుడుగా కనిపించాడు. మరొకడు దృఢంగా, భయంకరంగా ఉన్నాడు. ఆరాత్రి తానుపొందిన అనుభవానికి చిహ్నంగా ఒకసేవకుని తీసుకోవాలని నిశ్చయించిన లీ దృఢకాయునే ఎన్నుకున్నాడు. తనకువేటలో అతడు మిక్కిలిగా నహాయ పడతాడని అతడు ఆశించాడు.

ఆమె వద్ద సెలవుతీసుకొని లీ బయలుదేరాడు. మల్లీబకసారి భవనంవంకచూద్దామని అతడు వెనుదిరిగాడు. కాని అది అప్పుడే అంత ధానమైంది. సేవకుడూ అంత ధానమైనాడు.

లీ ఒంటరిగా త్రోవ పట్టాడు. రాత్రితాను కురిపించిన వర్షఫలి

గ్రంథ సమీక్ష

కథలు రాయడ మెలా ?

రచన : — శ్రీ శ్రీ కృష్ణమూర్తి; ప్రచురణ : యశోధర ప్రచురణలు, హనుమకొండ, తరం గల్; వెల 1-8-0.

రచనకు ఆకర్షణకరమైన శీర్షిక పెట్టాలని ఈ గ్రంథంలో రచయిత ఒక సూచన చేశారు. ఈ సూచనకు ఈ గ్రంథ వామం కంటే మంచి ఉదాహరణ దొరకదు. ప్రస్తుతం విద్యావంతులైన యువకులలో కథలు వ్రాయాలనే కుతూహలం ఎంత ప్రబలంగా వున్నదో ప్రతికలవారికి బాగా విదితమైన విషయమే. కేవలం ఉత్సాహమే తోడుగా, ఒక నిర్దిష్ట మార్గం అంటూ ఏమీ లేని సముద్రంలో ప్రయాణానికి బయలుదేరి సాహసికుల వలెనే ఈ ఉత్సాహవంతులందరూ కథారచనకు ఉపకమిస్తున్నారు. వీరికి ఈ పుస్తకం పెరుమాడగానే ప్రాణం లేచినట్లుందినానికి సంకేతమేమీ లేదు. అంతవరకూ అగమ్య గోచరంగా కనిపించిన సముద్రానికి ఎవరో సజ్జనుడు శుభ్రంగా నాకొమ్మాలూ వగైరా వేసి చక్కని పటం తయారు చేసి సముద్రయానానికి కావలసిన పరికరాలు సర్వమూ రెడీ మేడ్ గా అందజేసినట్లు భావిస్తారు. ఈ పుస్తకం ప్రారంభ రచ

తంగా మునిగిపోయిన గ్రామం కనిపించింది.

తరవాత కొన్నాళ్ళకు లీ నేనా నాయకుడైనాడు. చక్రవర్తి కొలువులో అతడు చాలా కాలం సేవ చేశాడు కాని ఎన్నడూ అతడు రాజకీయంగా ఉన్నతోద్యోగి కాలేక పోయినాడు. కారణం సాధువు, విజ్ఞాని అయిన సేవకుని కోరుకోకపోవటమే. టంగ్ క్వార్స్ కనుమల పశ్చిమాన్నుంచి మంచిజనరల్, తూర్పుదిక్కునుంచి మంచి ప్రధానివస్తాడని సామెత కూడా ఉన్నది. లీ కనుక ఆ సేవకులిద్దరినీ తీసుకొని వెళ్ళినట్లయితే ఉన్నతపదవి పొందేవాడు.

(లిట్యూట్ డివిజన్ లో అనుబంధించిన సైన్స్ కథకు ఆణివాదిం)

యితలకోసమే ప్రత్యేకంగా వ్రాయబడింది

కాగితం మీద రెండు వేపులా వ్రాయవచ్చునా లేదా, ప్రతికలు కథ ఎలా పంపించాలి వగైరా అతి సాధారణ విషయాల దగ్గర్నుంచి కథాసాహిత్య ప్రయోజనం దాకా అన్ని విషయాలూ వివరంగా రచయిత వ్రాశారు ఈ పుస్తకం చదివినవారు వెంటనే మంచి మంచి కథలుగాని కనీసం 'వివోకథలు' గాని వ్రాస్తారనే గ్యారంటీ లేకపోయినా, కథారచనను గూర్చి చాల మందికి వుండే సందేహాలు కొంతవరకు నివృత్తి అవుతాయని చెప్పవచ్చు.

శ్రీ వేంకటేశ సోత్తము : —

ఆంధ్రీక రణము; గ్రంథకర్త : క. నారాయణరావు; ప్రకాశకులు : జయలక్ష్మి ఆండ్ కంపెనీ, బ్రంకురోడ్డు, నెల్లూరు.

కొత్త పత్రిక జ్యోత్సు : —

సారస్వత మాసపత్రిక; మేనేజింగ్ ఎడిటర్ : ఆర్. రామకృష్ణ; విడిసంచిక 0-6-0; సంకీర్ణరచన 4-0-0. కఠినపగర్ జిల్లా, జగిత్యాలనుండి వెలువడిన ఈ పత్రిక మొదటి సంచిక (మార్చి, 55) మా కార్యాలయమునకు చేరినది. దాకరణి, సురమాలి, దినాకర్ల వేంకటాచార్యుని మున్నగు వారి రచన లీ సంచికలో ఉన్నాయి.

అక్షరసందర్భ : — బావకవిత్; రచయిత : ఎస్. ఆర్. ఎస్. అయ్యచిత్; ప్రతులకు : ఆంధ్ర విశ్వసాహిత్య సరిషత్, పూర్ణానందం పేట, విజయవాడ - 2. వెల. 0-12-0.

బాలలబొమ్మల భారతము : —

గ్రంథకర్త : బూరల సత్యనారాయణమూర్తి; చిత్రకర్త : బి. పి. రాజు. ప్రతులు దొరుకువోలు : సి. ఎస్. సెటి, చార్ కమాన్, హైదరాబాద్-2; వెల 1-8-0. మహాభారత కథను పిల్లలకు సులభ గ్రాహ్యంగా ఉండే వచనంలో బొమ్మల సహాయంతో తెలిపే గ్రంథం. ముద్రణ, ముఖచిత్రాలు వగైరా బాగున్నాయి.

బంగారు దీవి : —

రాబర్ట్ లూయీ స్టీవెన్సన్ న కథ "ఔజర్ ఐలెండు" కు సంగ్రహమువాదం; అనువాదకుడు : విద్యావతి; వెల 1-4-0; ప్రచురణ : సి. ఎస్. సెటి, హైదరాబాద్.

